

ด่วนมาก

ที่ พม ๐๒๐๗/๑๙๐๒๕

เลขที่.....	๕๕๖๓๓/๒๕๕๔
วันที่.....	๒๕-๑๑-๕๔
เวลา.....	๑๖.๐๗ น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

เรื่อง การประชุมประจำปีรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (APPF) ครั้งที่ ๒๐

รับที่.....๕๐๐...../๒๕๕๔

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วันที่.....๒/๑๑/๕๔

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนมาก ที่ สผ๐๐๑๐/๑๑๔๘๑ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เวลา.....๑๕.๑๕ นาฬิกา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลสนับสนุนการประชุมประจำปีรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (APPF) ครั้งที่ ๒๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรขอความร่วมมือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สนับสนุนข้อมูลการดำเนินงานในหัวข้อเรื่อง การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ สำหรับการประชุมประจำปีรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (APPF) ครั้งที่ ๒๐ ระหว่างวันที่ ๘-๑๒ มกราคม ๒๕๕๔ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอส่งข้อมูลสนับสนุนการประชุม APPF ครั้งที่ ๒๐ รายละเอียดปรากฏสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางระรินทิพย์ ศิโรรัตน์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑๐๒/๒๕๕๔

๒๕ พย ๕๔

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๒๔ โทรสาร ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๒๔

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ข้อมูลสนับสนุนการประชุมประจำปีรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (APPF) ครั้งที่ ๒๐

๑. ความเป็นมา

ปฏิญญาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Declaration) ยืนยันหลักสากลเรื่องการพัฒนาที่มีคนเป็นศูนย์กลางและการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDGs) ที่ทุกประเทศจะต้องบรรลุให้ได้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายหลัก ๘ ข้อ คือ ๑) ขจัดความยากจนและหิวโหย ๒) ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา ๓) ส่งเสริมบทบาทสตรีและความเท่าเทียมกันทางเพศ ๔) ลดอัตราการตายของเด็ก ๕) พัฒนาสุขภาพสตรีมีครรภ์ ๖) ต่อสู้โรคเอดส์ มาลาเรีย และโรคสำคัญอื่น ๆ ๗) รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และ ๘) ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในประชาคมโลก

สำหรับประเทศไทย รัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายที่ท้าทายยิ่งขึ้น หรือที่เรียกว่า MDG Plus (MDG+) ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการบรรลุเป้าหมายหลักที่ ๓ การส่งเสริมบทบาทสตรีและความเท่าเทียมทางเพศ และโดยมีเป้าหมายที่ท้าทายยิ่งขึ้น เป้าหมายที่ 3 (MDG 3 Plus) คือการเพิ่มสัดส่วนผู้หญิงในรัฐสภา องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารระดับสูงในราชการส่วนกลางเป็น ๒ เท่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙ ซึ่งระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ผ่านไปแล้ว แต่ประเทศไทยยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

๒. สถานการณ์ปัจจุบัน

ตารางเปรียบเทียบข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหาร

ประเภท	ฐานข้อมูล ปี ๒๕๔๓-๒๕๔๕	เป้าหมายบรรลุ ปี ๒๕๔๙	สถานการณ์ ข้อมูลปัจจุบัน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๔๖ คน (เลือกตั้ง ๒๕๔๔) (๙.๒%)	๙๒ คน (๑๘.๔%)	๗๙ คน(เลือกตั้ง/บัญชี๒๕๕๔) ๑๑.๗%
สมาชิกวุฒิสภาหญิง	๒๑ คน (เลือกตั้ง ๒๕๔๓) (๑๐.๕%)	๔๒ คน (๒๑%)	๒๕ คน (เลือกตั้ง๒๕๕๑/สัดส่วน ๒๕๕๔)
สมาชิก อบต.	๘,๕๘๓ (เลือกตั้ง ๒๕๕๔) (๘.๒%)	๑๗,๑๖๖ (๑๖.๔)	๑๔,๓๗๒ คน(ปี ๒๕๕๒) (๑๓.๒%)
นายกอบจ.นายกเทศมนตรี นายก อบต. สมาชิก อบต. (๖,๐๖๐ แห่ง ข้อมูลปี ๒๕๕๒)	-	-	๑๙,๓๙๐ คน (๑๔.๑%)
ผู้บริหารระดับ ๙-๑๑	๖๗ คน (ปี๒๕๔๔) (๑๔%)	๑๓๔ คน (๒๘%)	๑๕๓ คน (ปี๒๕๕๒) (๑๖.๙๕%)

๓. นโยบายในการส่งเสริมผู้หญิงเข้าสู่การเมืองของประเทศไทย

• รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้ให้ความสำคัญและเป็นหลักประกัน สิทธิและความเสมอภาคของบุคคล โดย

มาตรา ๓๐ บุคคลต้องเสมอภาคในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

มาตรา ๘๐ รัฐต้องส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย เพื่อให้บุคคลทั้งหญิงชายได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

มาตรา ๘๗ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน อาทิ กำหนดนโยบายและวางแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตัดสินใจทางการเมือง รวมทั้งการจัดทำ บริการสาธารณะ การส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมืองและส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง เป็นต้น

มาตรา ๙๗ (เรื่อง ส.ส.) ..การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง สำหรับการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน..ต้องคำนึงโอกาส สัดส่วนที่เหมาะสมและความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย

มาตรา ๑๑๔ (เรื่อง ส.ว.) ..ให้คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีความเหมาะสม..ในการสรรหาให้คำนึงถึงองค์ประกอบจากบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน โอกาสและความเท่าเทียมกันทางเพศ

มาตรา ๑๕๒ (การร่าง พรบ.) การพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากมิได้พิจารณาโดยกรมการ เต็มสภา ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น ประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นซึ่งมี จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้โดยมีสัดส่วนหญิงชายที่ใกล้เคียงกัน

• แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔)

ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งได้บรรจุเรื่องการส่งเสริมความเสมอภาคของบทบาทหญิงและชาย โดยเฉพาะบทบาทผู้หญิงในการบริหาร และการปกครองทุกระดับ รวมทั้งการสร้างตระหนักถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทั้งของตนเอง และของผู้อื่น

• แผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔)

กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์หลัก คือ การเสริมสร้างและปรับเปลี่ยนเจตคติในสังคมไทย โดยมียุทธศาสตร์ร่วม คือ

- เสริมสร้างเจตคติด้านความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย
- เพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการบริหาร
- ส่งเสริมสุขภาวะและสิทธิอนามัยการเจริญพันธุ์สตรี
- เสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตและร่างกาย
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ร่วมในประเด็นการเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการบริหาร มีการกำหนดเป้าหมายของแผนพัฒนาสตรีฯ ฉบับที่ ๑๐ ไว้คือมีสัดส่วนของสตรีในภาคการเมืองและการบริหารเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้หญิง เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม ชุมชนและประเทศ เนื่องจากผู้หญิงเป็นประชากรกว่าครึ่งหนึ่งของสังคม การส่งเสริมให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงและสังคมโดยรวม เช่น ปัญหาความรุนแรงต่อ ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาการจัดสรรทรัพยากร และปัญหาทางการเมืองปรากฏการณ์เหล่านี้ในสังคมไทย และสะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่เกิดจากที่ผู้หญิงขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารงานและในการเมืองทุกระดับ ทำให้การจัดการทรัพยากรไม่เกิดประโยชน์ต่อประชากรทั้งหญิงและชายอย่างสมดุล

ดังนั้น สังคมจึงจำเป็นต้องเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้เข้าไปสู่ในระดับการบริหารและการตัดสินใจมากขึ้น เพื่อให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมกำหนดบทบาท นโยบาย ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชากรทั้งหญิงและชาย ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศอย่างยั่งยืน

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑

คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานภาพสตรีแห่งชาติ (กยส.)

มีอำนาจและหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนระดับชาติเกี่ยวกับการส่งเสริมและประสานงานสตรีต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนระดับชาติให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนระดับชาติเกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพสตรี ความเสมอภาคและความเป็นธรรมของหญิงและชายในสังคม พร้อมทั้งเปิดเผยต่อสาธารณชนและรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบปีละครั้ง เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับผลกระทบของกฎหมาย แผนงานและโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่มีต่อการส่งเสริมศักยภาพสตรี ความเสมอภาคและความเป็นธรรมของหญิงชายในสังคม และเสนอให้มีกฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายหรือจตุย่นและทำที่ของประเทศไทยในระดับชาติและนานาชาติในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุนประสานงานและช่วยเหลือกิจการของหน่วยงานของรัฐ เอกชน ภาคประชาชนเกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพของสตรี ความเสมอภาคและความเป็นธรรมของหญิงและชาย

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาสถานภาพสตรี(กสส.)

มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนระดับชาติ ตามที่ได้รับมอบหมายจาก กยส. ส่งเสริมให้มีการพัฒนา การวิจัยและการจัดการความรู้เกี่ยวกับสตรีอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมการพัฒนาให้มีระบบฐานข้อมูลของสตรีและข้อมูลจำแนกเพศ รวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากที่ประชุมสมัชชาสตรีและชาติ เสนอต่อ กยส. เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารหรือการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย หรือระเบียบปฏิบัติต่อไป รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนประสานงานและช่วยเหลือกิจการของหน่วยงานของรัฐ เอกชน และ ภาคประชาชนเกี่ยวกับการส่งเสริมประสานงานสตรี และจากการประชุมครั้งที่ ๑ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพสตรี มีแนวทางให้ดำเนินงานด้านการพัฒนาศักยภาพสตรีสู่การเมือง โดยอาจร่วมมือกับทางสถาบันพระปกเกล้า

๔. การดำเนินงานในการส่งเสริมผู้หญิงให้มีส่วนร่วมทางการเมืองของสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ผ่านมา

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว(สค.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินการรณรงค์และส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างจริงจัง ตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ (ซึ่งเป็นปีแรกที่สำนักงานฯได้ก่อตั้งขึ้น) ทั้งนี้เนื่องจาก สค. ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการตามเป้าหมาย

การพัฒนาแห่งสหัฐวรรษที่ห้าท้ายในเรื่องการส่งเสริมบทบาทสตรีและความเท่าเทียมกันทางเพศโดยเพิ่มสัดส่วนผู้หญิงในการเมืองระดับชาติและระดับท้องถิ่นเป็น ๒ เท่า ระหว่างปี ๒๕๔๕-๒๕๔๙ และเพื่อให้สตรีมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการเมืองการปกครองท้องถิ่น รวมทั้งมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองท้องถิ่น โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๙

- การประชุมเชิงปฏิบัติการรณรงค์การมีส่วนร่วมของสตรีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่หมควาระและเลือกตั้งใหม่ในปี ๒๕๔๖

- ฝึกอบรมวิทยากรท้องถิ่นในเรื่องการส่งเสริมสตรีเข้าสู่การเมือง โดยมีกลุ่มเป้าหมายจากทุกจังหวัดทั่วประเทศ

- การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ

- การฝึกอบรมสตรีที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ให้มีภาวะผู้นำ มีความรู้

ความสามารถในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยวิทยากรท้องถิ่นที่ฝึกอบรมในปี 2546

พ.ศ. ๒๕๕๐

- การส่งเสริมและสนับสนุนให้สตรีที่มีศักยภาพและมีความพร้อม ได้ก้าวเข้าสู่เวทีการเมืองเพื่อร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมกำหนดนโยบายสาธารณะเคียงคู่ไปกับผู้ชาย เพื่อสร้างความสมดุลในทางการเมือง ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายของการเป็นสังคมที่เข้มแข็งและสังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน

- การพัฒนาศักยภาพสตรีอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้มีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง

- การเก็บข้อมูลจำแนกเพศ

- การฝึกอบรมสตรีที่เป็นแกนนำที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. ในปี ๒๕๕๐ ร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รวมทั้งการรายงานผลการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ครบวาระในปี ๒๕๕๐

พ.ศ. ๒๕๕๑

- การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ (วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ CD) ให้สังคมเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการที่มีสตรีเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง และการปรับเปลี่ยนเจตคติ ความคิดความเชื่อดั้งเดิมของคนในสังคม ไทย ให้มีความมั่นใจว่าสตรีมีศักยภาพ มีภาวะผู้นำ สามารถทำงานทางการเมืองร่วมกับผู้ชายได้ซึ่งการปรับเปลี่ยนเจตคติของคนในสังคมไทย เป็นเรื่องสำคัญมาก และต้องใช้เวลาในการดำเนินการ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว จึงได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๔) เป็นแผนระยะ ๕ ปี ซึ่งยุทธศาสตร์ยุทธศาสตร์หลัก คือ การเสริมสร้างและปรับเปลี่ยนเจตคติในสังคมไทย โดยมียุทธศาสตร์ร่วม คือ การเพิ่มโอกาสให้สตรีได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารการเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการบริหาร

- การทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่าย โดยได้จัดทำบันทึกข้อตกลง เรื่อง การรณรงค์ส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นและการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิสตรี ระหว่าง สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบล

● พัฒนาศักยภาพสตรีเพื่อให้มีภาวะผู้นำและความพร้อมในการเข้าสู่การเมืองท้องถิ่น ในปี ๒๕๕๑ โดยมีกิจกรรมการฝึกอบรมวิทยากรหลัก ฝึกอบรมวิทยากรหลัก การฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพสตรี เพื่อให้มีภาวะผู้นำและความพร้อมในการเข้าสู่การเมืองท้องถิ่น รวมทั้งการขยายผลลงสู่หมู่บ้าน การรายงานผลการเลือกตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ครบวาระในปี ๒๕๕๑

พ.ศ. ๒๕๕๒

เนื่องจากในปี ๒๕๕๒ มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสมาชิกสภา อบต. หมดวาระและต้องเลือกตั้งใหม่ จำนวนรวม ๒,๙๓๙ แห่ง จาก ๗๔ จังหวัด แยกเป็น อบต. ที่เลือกตั้งเฉพาะนายก อบต. จำนวน ๓ แห่ง เลือกตั้งเฉพาะสมาชิกสภา อบต. จำนวน ๒๔๙ แห่ง และเลือกตั้ง ทั้งนายก อบต. และสมาชิกสภา อบต. จำนวน ๒,๖๘๗ แห่ง สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้ดำเนินการรณรงค์และส่งเสริมให้ผู้หญิงเห็นความสำคัญและเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองในระดับท้องถิ่น และลงสมัครรับเลือกตั้งใน อบต. ที่ครบวาระในปี ๒๕๕๒ ผ่านกิจกรรม ดังนี้

● การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการรณรงค์และส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองใน อบต. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการรณรงค์และส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ดำเนินการฝึกอบรมใน ๒ หลักสูตร โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ๒ กลุ่ม คือ

หลักสูตรที่ ๑ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการรณรงค์และส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) สำหรับแกนนำสตรีและผู้สนใจเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับบทบาทหญิงชาย และการเมืองท้องถิ่น และเป็นแกนนำในการไปรณรงค์ให้สตรีในชุมชนของตน ลงสมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งท้องถิ่น

หลักสูตรที่ ๒ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรการรณรงค์และส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) สำหรับสตรีที่สนใจลงสมัครรับเลือกตั้งในการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ในด้านกฎหมายเลือกตั้ง การเตรียมตัวในการลงสมัคร และเพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมกล้าตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก อบต. และนายก อบต. ในวาระที่จะมีการเลือกตั้งใหม่ ดำเนินการฝึกอบรมสำหรับสตรีที่มีความสนใจ ลงสมัครรับเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบล

● จัดกิจกรรมพีรคอนเสิร์ต “มหัศจรรย์พลังหญิง” ๓ ครั้ง ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี กรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ กรุงเทพฯ และจังหวัดนครศรีธรรมราช

● จัดทำสโปดวิทยุ ๒๐ ตอน เผยแพร่ทางสถานีวิทยุ อสมท. FM ๙๖.๕ MHz จำนวน ๑๑๐ ครั้ง

● การสัมมนาผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการเลือกตั้งปี ๒๕๕๑ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ร่วมมือดำเนินโครงการสัมมนาผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาที่มีความสมดุลและยั่งยืน เช่น ความรู้เรื่องบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย การจัดทำโครงการ/งบประมาณที่คำนึงถึงมิติหญิงชาย ระเบียบการเงินการคลัง และเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายในการทำงานและเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ ที่ได้รับเลือกตั้งในปี ๒๕๕๑ จากจังหวัดที่มีองค์การบริหารส่วนตำบลหมดวาระ จำนวน ๖๗ จังหวัด รวม ๒๗๐ คน เป็นหญิง ๑๕๑ คน เป็นชาย ๑๑๙ คน

- การจัดเวทีสมัชชาสตรีระดับจังหวัด/ระดับภาค มีการกำหนดประเด็นเรื่องการส่งเสริมสตรีให้มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม จำนวน ๑,๔๓๕ คน และได้ประมวลข้อเสนอต่อผู้แทนนายกรัฐมนตรีเพื่อนำไปกำหนดนโยบายรัฐบาล

พ.ศ. ๒๕๕๓

ในปี ๒๕๕๓ แม้ว่าจะมีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ครบวาระในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เพียง ๒๓๗ แห่ง แต่สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ก็ยังคงดำเนินแผนงานโครงการรณรงค์ส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมือง และการพัฒนาศักยภาพสตรีไว้ดังนี้

- จัดกิจกรรมฟรีคอนเสิร์ต “มหัศจรรย์พลังหญิง”
- สัมมนาผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเลือกตั้งในปี ๒๕๕๒ ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๓ รุ่น ๆ ละ ๑๐๐ คน รวม ๓๐๐ คน
- โครงการเสริมสร้างพลังความรู้สู่สตรีจังหวัดชายแดนใต้ตามแผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นเวทีและเปิดโอกาสให้สตรี ได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพิ่มทักษะในการพัฒนาตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อแนวนโยบายของรัฐ และมีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่ม/ชุมชน/ท้องถิ่นของตนเองให้มีความยั่งยืน รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันโดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ คน ดำเนินการ ๕ ครั้ง ๆ ละ ๒๐๐ คน

- การจัดเวทีสมัชชาสตรีระดับจังหวัด/ระดับภาค มีการกำหนดประเด็นเรื่องการส่งเสริมสตรีให้มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม จำนวน ๑,๒๐๐คน และได้ประมวลข้อเสนอเข้าสู่การประชุมคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานภาพสตรี (กยส.)

พ.ศ. ๒๕๕๔

- สัมมนาผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเลือกตั้งในปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓ ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๒ รุ่น ๆ ละ ๑๐๐ คน รวม ๒๐๐ คน
- สัมมนาผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเลือกตั้งในปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓ จำนวน ๑๐ รุ่น ๆ ละ ๑๐๐ คน รวม ๑,๐๐๐ คน
- โครงการเสริมสร้างพลังความรู้สู่สตรีจังหวัดชายแดนใต้ตามแผนการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นเวทีและเปิดโอกาสให้สตรี ได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพิ่มทักษะในการพัฒนาตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อแนวนโยบายของรัฐ และมีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่ม/ชุมชน/ท้องถิ่นของตนเองให้มีความยั่งยืน รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันโดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น ๕๐๐ คน ดำเนินการ ๕ ครั้ง ๆ ละ ๑๐๐ คน

- การจัดเวทีสมัชชาสตรีระดับจังหวัด/ระดับภาค มีการกำหนดประเด็นเรื่องการส่งเสริมสตรีให้มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม จำนวน ๑,๐๐๐คน และได้ประมวลข้อเสนอเข้าสู่การประชุมคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานภาพสตรี (กยส.)

พ.ศ. ๒๕๕๕

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวได้กำหนดแผนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในทางการเมืองไว้ดังนี้

- การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพในการมีส่วนร่วมในทางการเมือง จำนวน กลุ่มเป้าหมาย ๔๐๐ คน
- การฝึกอบรมเพิ่มทักษะการบริหารงานแก่สมาชิก อบต.สตรี ใน ๗๗ จังหวัด ปีละ ๔ รุ่น ๆ ละ ๑๐๐ คน รวม ๔๐๐ คน

๕. ปัญหาและข้อจำกัดในการส่งเสริมผู้หญิงให้มีส่วนร่วมทางการเมือง

- ความคิดความเชื่อของสังคมที่ยังมองว่าเรื่องงานบ้านเป็นของผู้หญิง เรื่องการเมืองเป็นของผู้ชาย ทำให้คนส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมและสนับสนุนผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในฐานะผู้สมัครและผู้ได้รับเลือกตั้ง รวมทั้งยังขาดความเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้หญิงในการทำงานทางการเมือง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นอุปสรรคสำคัญที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการปรับเปลี่ยน
 - สตรียังขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งและขาดแนวร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนกันเอง
 - ขาดการบูรณาการในการทำงานร่วมกันอย่างจริงจังในหลายหน่วยงาน ซึ่งขณะนี้สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้ทำกรอบความร่วมมือกับ ๑๐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวไปแล้ว
 - ข้อมูลการมีส่วนร่วมของสตรีในการเมืองโดยเฉพาะการเมืองระดับท้องถิ่น ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลแยกเพศ ซึ่งส่งผลต่อการกำหนดนโยบายและงบประมาณในการดำเนินการ

๖. ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาสถานภาพและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการมีส่วนร่วมของสตรี โดยการเพิ่มองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพและเตรียมความพร้อมแก่สตรี ส่งเสริมเครือข่ายการเมือง และกระตุ้นให้นักการเมืองเห็นความสำคัญของบทบาทสตรีโดยเฉพาะผู้บริหารพรรค ซึ่งจะมีผลต่อการเปิดรับสมัครสตรีเข้าเป็นสมาชิกและลงสมัครรับเลือกตั้งมากขึ้น และที่สำคัญต้องทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความตระหนักในประเด็นหญิงชายด้วย

๒) ส่งเสริมให้มีการจัดเก็บข้อมูลจำแนกเพศ นอกจากทุกกระทรวง ทบวง กรม จะต้องดำเนินการตามภารกิจในประเด็นหญิงชาย รวมทั้งการสนับสนุนให้มีการจัดทำข้อมูลจำแนกเพศใน หน่วยงานภาครัฐแล้ว การจัดเก็บข้อมูลจำแนกเพศต้องถือเป็นมาตรการสำคัญและต้องได้รับการสนับสนุนให้มีการดำเนินการในองค์กรอื่น ๆ ที่มีใช้ภาครัฐด้วย เนื่องจากการจัดเก็บข้อมูลจำแนกเพศ จะทำให้ทราบข้อเท็จจริง/ข้อมูลของหญิงชายซึ่งแตกต่างกัน สามารถนำมาวิเคราะห์และกำหนดเป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องได้

๓) กำหนดในระเบียบปฏิบัติ หรือกำหนดเป็นบทเฉพาะกาลในกฎหมาย/พระราชบัญญัติต่าง ๆ ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบขององค์คณะต่าง ๆ โดยให้สัดส่วนผู้หญิงผู้ชายเท่ากัน หรือเพศใดเพศหนึ่งไม่เกิน ๒ ใน ๓

ซึ่งในขณะนี้ สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีร่วมกับองค์กรต่างๆ ได้เข้าข้อเสนอร่าง พรบ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่.....) พ.ศ..... ซึ่งสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคือ กำหนดให้มีสัดส่วนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเสมอภาคกันระหว่างทั้งสองเพศ อาทิ ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหกคน เป็นหญิงสามคนและชายสามคนและในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงสองหมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสามคน เป็นเพศใดเพศหนึ่งไม่เกินสองคน ”...

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะให้การสนับสนุนการเสนอกฎหมายนี้ และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยสำนักงานกิจการสตรีและ

สถาบันครอบครัวยินดีให้การรับรองโครงการและในการดำเนินโครงการดังกล่าวสามารถทำร่วมกับสำนักงาน
กิจการสตรีและสถาบันครอบครัวได้

๔) กำหนดแผนการส่งเสริมสตรีในทางการเมือง ทั้งระยะสั้นและระยะยาว แผนระยะสั้นมี
เป้าหมายเพื่อ ทำการรณรงค์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสตรีในการเมืองการปกครอง และ
การพัฒนาาระบบข้อมูล เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินกิจกรรมขององค์กร สำหรับแผนระยะยาวมี
เป้าหมายเพื่อ รณรงค์ให้พรรคการเมืองให้ความสนใจส่งนักการเมืองสตรีลงสมัครรับเลือกตั้ง และ
สนับสนุนให้มีการเรียนรู้วัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย

๕) มาตรการการกลไกและแนวทางรณรงค์ส่งเสริมสตรีให้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง
ในมิติอื่น ๆ เพิ่มเติม นอกเหนือจากการฝึกอบรม โดยยังคงมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการเมืองในระดับท้องถิ่น
แก่สตรีควบคู่ไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการรณรงค์ส่งเสริมและสนับสนุนสตรีให้มี
ความรู้ความสามารถและศักยภาพในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

๖) จัดทำหลักสูตรในการพัฒนาศักยภาพสตรี กลุ่มที่สมัครรับเลือกตั้งแต่ไม่ได้รับการ
เลือกตั้ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ เสริมสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีที่ได้รับเลือกตั้ง และเพื่อเป็น
การเตรียมความพร้อมในการลงสมัครรับเลือกตั้งในครั้งต่อไปในกรณีที่ไม่ได้รับการเลือกตั้ง

๗) ผนึกกำลังระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนในการสนับสนุน ส่งเสริมบทบาท
สตรีในทางการเมืองและการบริหาร เช่นมีการพัฒนาหลักสูตร โดยให้มีประเด็นหญิงชายบรรจุในทุกหลักสูตร
การฝึกอบรม/ สัมมนาต่าง ๆ รวมทั้งการผลิตสื่อเผยแพร่

๘) จัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหาร และการ
ปกครองของผู้หญิง
